

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMŲINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMŲINIUS

2002 m. birželio 27 d. Nr. 26 (504) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Šurmulyš Kreivakiškio dvarelyje

Netoli Pakruojo miškų apsuptas stovi prieš du šimtmečius įkurtas Kreivakiškio dvarelis. Sovietų okupacijos metais darbštūs jo šeimininkai iškeliavo tremtin, o dvarelis, kaip ir daugelis lietuviškų sodybų, nuniokotas, išgrobstytas, ūkiniai pastatai sugriauti. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę sumanus šios šeimos palikuonis LPKTS tarybos narys Vidmantas Palujanskas dvarelį ir jam priklausiusius 110 ha žemės susigrąžino. Taigi Kreivakiškis vėl turi teisėtą savo šeimininką. Šio darbštuolio pastangomis sodyba atgyja - gyvenamasis namas išdidžiai puikuojasi iškiliais bokštais, liepų apsuptyje skendi išpuoselėtas sodas.

Kreivakiškis atgyja ir kaip lietuviškos krikščioniškos kultūros židinys. Vasaros metu čia rengiami dailininkų plenerai, Samariečių draugija organizuoja stovyklas našlaičiams vaikams.

Birželio 22 d. svetingo šeimininko pakviesti dvarelin sugužėjo LPKTS vadovai,

Šiaulių, Radviliškio, Joniškio, Pakruojo skyrių nariai, ūkininkai, svečiai iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio paminėti 1941 metų birželio sukilimo 61-ųjų metinių. Daugelis su savo atžalomis.

Koplyčioje, prie atgaivinto sovietmečiu sribų kulko-

mis suvarpyto Kristaus paveiklo, šv. Mišias už žuvusius tremtyje, lageriuose aukojo Rozalimo parapijos klebonas A.Kisielius. Nuoširdaus pamokslu metu kunigas sakė, kad taurius, stiprios dvasios lietuvius, kurie sugubėjo nepalūžti sovietinių ne-

gandų metais, išugdė Bažnyčia, šeima, mokykla ir veikusios visuomeninės jaunimo organizacijos - šaulių, skautų, ateitininkų ir kitos. Koplytėlėje iškilmingai skambėjo susirinkusiųjų giesmės.

(keliamą į 5 psl.)

Sąskrydžio dalyviai su savo atžalomis dvarelio sode

Dėl Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto aljanse

Lietuvos narystės NATO priešininkai šalyje ir artimiausiam užsienyje ketina dar sulošti paskutine korta - mūsų pačių gyventojų referendumu. Vien sutikę, kad mus įveltų į šį neprivalomą veiksmą, smogtume smarkų smūgį - dėl skirtingos gyventojų sudėties - latviams ir estams, tikriausiai pelnytume išdavikų vardą. Mus vertinanties ir remianties už pastangas ir nesvyruojantį apsisprendimą (visų partijų, Lietuvos Seimų ir prezidentų valia ir taip toliau) pasiųstume netikėtą signalą prieš pat Prahos viršūnių susitikimą: neskubėkite, Lietuva neapsisprendusi, ji abejoja. Kas tai sumanė?

Jau prieš dvejus metus Rusijos ambasadorius Lietuvai Jurijus Zubkovas yra pa-

reiškęs: "Mes labai nesipriešinsime, jūs patys nenorėsite". Žinant, kokias didžiules lėšas Rusijos valdžia skyrė Baltijos valstybių narystei NATO stabdyti, aną posakį reikėtų suprasti taip: "Mes padarysime, kad jūs patys nenorėtumėte". Tai jau buvo pradėta per Naujosios sąjungos rinkimų kampaniją, mėginant supriešinti dvi valstybės reikmes: jos sugėbėjimą kolektyviai ginti laisvę, taiką bei demokratiją priešpriešinant švietimo plėtrai. (Valstybė turi garantuoti abi reikmes.) Vėliau tą kiršinimą tęsė vienas ypač aršus ardytojas, buvęs KGB agentas, per Naująją sąjungą atėjęs į Seimą. Dabar jis inicijuoja referendumą dėl NATO.

(keliamą į 2 psl.)

Nukentėjusių pensijos sribams dar nemokamos

Trečiadienį Konstituciniam Teismui paskelbus nutartį dėl Valstybinių pensijų pataisų įstatymo paaiškėjo, kad šis 2000 metais priimtas įstatymas negalioja. Tai pirmas toks atvejis Lietuvos įstatymų leidyboje, dėl jo dabar tariasi įvairios žinybos, teisininkai ir specialistai. Ši koše tikriausiai užvirė dėl to, kad kairieji labai nenorėjo V.Landsbergio vadinti valstybės vadovu. Tad buvo kreiptasi į KT.

2000 metais minėtąsias Valstybinių pensijų įstatymo pataisas Prezidentas Valdas Adamkus paliko pasirašyti tuometiniam Seimo pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Tačiau įstatymą pasirašė Seimo pirmininko pavaduotojas Arvydas Vidžiūnas, nes Seimo pirmininkas V.Landsbergis buvo išvykęs į užsienį.

Ingrida VĖGELYTĖ

Žinios iš Seimo

Dabar KT nustatė, kad Seimo pirmininko pavaduotojas neturėjo pakankamai įgaliojimų pasirašyti įstatymą. Tad jis negalioja.

Kalbant apie V.Landsbergio, kaip valstybės vadovo, statusą galima drąsiai teigti, kad tiek Seimo neigiami sprendimai, tiek kreipimasis į Konstitucinį Teismą kvepia ne tiesos ieškojimu, o tiesiog susidorojimu. Netgi tokios paprastos jaunimui skirtos televizijos laidos ZBTV vedėjui Zbigneviui yra aišku, kas buvo V.Landsbergis, ir neaišku, ar dabartiniai politikai pasiekę, kad profesorius oficialiai nebūtų įvardytas kaip valstybės vadovas, neketina užginčyti ir Kovo 11-osios akto?

Tiesa, kai Seime buvo balsuojama už įstatymo projektą, kuriuo ketinta Aukščiausiosios Tarybos, Atkuriamojo Seimo vadovui V.Landsbergiui suteikti valstybės

(keliamą į 2 psl.)

Aktualios

■ Seimas neeiliniame posėdyje po antrojo svarstymo pritarė Konstitucijos pataisai, kuri įteisintų dirbamos žemės pardavimą užsieniečiams, juridiniams asmenims ir savivaldybėms, tačiau ant-rasis balsavimas dėl pataisos priėmimo gali būti atidėtas rudenii.

■ Seimo valdančiosios daugumos - socialdemokratų ir socialliberalų - atstovai nepritaria siūlymams surengti referendumą dėl šalies stojimo į NATO. "Kolektyvinės gynybos klausimai turi būti svarstomi Seime. Tautos atstovai turi pakankamą mandatą, kad nereikėtų rengti referendumo", - teigia Lietuvos socialdemokratų pirmininko pirmasis pavaduotojas Seimo narys V.Andriukaitis.

■ Šalies Prezidentas V.Adamkus gavo JAV prezidento Dž.Bušo laišką, kuriame jis sveikina Lietuvos vadovybę ir visus Lietuvos bei Amerikos piliečius, prisidėjusius prie sėkmingo Taikos korpuso programos įgyvendinimo mūsų šalyje.

■ Seimo vadovybė žada paviešinti 1991 metų sausio įvykių dokumentus.

■ Seimas priėmė Nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio įstatymą, kuriuo nustatomi tokios informacijos kriterijai ir ribojamas jos skelbimas.

■ Vokietijos apribojimai neleidžia daugumai Lietuvos gyventojų gauti kompensacijas už priverstinį darbą naciams Antrojo pasaulinio karo metais, teigia Rusijos fondo atstovai.

■ Vakar Kanados žiemos sporto kurorte Kananaskyje prasidėjo dvi dienas trukiantis septynių didžiųjų pramoninių valstybių ir Rusijos viršūnių susitikimas. Pagrindinės aptariamos temos - pasaulio ekonomika ir Artimųjų Rytų konfliktas.

■ Didžiosios Britanijos premjeras Tonis Bleras pritarė JAV vadovo Dž.Bušo kalbai, kurioje jis išdėstė savo Artimųjų Rytų konflikto sprendimo viziją, tačiau atvirai nepademonstravo savo paramos galimam palestiniečių lyderio Jasiro Arafato nušalinimui.

Dėl Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto aljanse

(atkelta iš 1 psl.)

Jau platinamos neva nekaltos kalbos "o kodėl nepasiklausus tautos?" yra skirtos geros valios, bet naiviems žmonėms. Tie, kurie vėl gaviną pseudopatriotinius "taikos šalininkų" arba izoliacionistų judėjimus (kai Rusija namuose kursto agresyvių militarizmą), ne visi yra geros valios, bet geravalius įpainioja. Organizatorių bei finansinių rėmėjų planai perregimi: pasinaudojus nemažos dalies Lietuvos piliečių nuovargiu, nusivylimu ir nostalgija, manipuliuojant jų sąmone Rusijoje ištobulintais ir specialiose knygose išdėstytais dezinformacijos metodais, gauti vienkartinį prastą referendumo rezultatą. Režisūra, kad pacientų, gydytojų, studentų, grūdų arba runkelių augintojų socialiniai sprogimai įvyktų kaip tik rugsėji-spai, irgi verta dėmesio.

Tuoju rasis chorai siūlančių imti lėšas iš gynybos. Net ir laimėjus referendumą nedideliu procentu, visa tai galėtų rimtai pakenkti NATO narystės perspektyvoms. Jeigu lietuviai nenori, tegu sau lieka Rusijai... Taip šią progą praleidus, neabejotina, kad kitos nebus, pasitaisomojo referendumo nebereikės. Politinės partijos, formaliai išpareigojusios prieš aštuonerių metus aiškiam nacionaliniam saugumo tikslui, turbūt neatmestų, nenorėtų pelnytis Rusijos pataikūnių ir tautos išdavikių vardo. Bet leidusios dabar nereikalingą, abejotiną referendumą, kaip jau leidžia savo nariams drumsti prieš NATO žmonių sąmonę, jos galėtų ilgai ir veidmainiškai dūsauti. Reikia girdėti perspėjimus signalus, kaip antai birželio 19 d. per Tarptautinio respublikonų instituto

konferenciją Lietuvos Seime: "trumpalaikis politizavimas dirba prieš ilgalaikius tikslus". Žinoma, dirba dirbėjai, ne koks nors beasmenis politizavimas. Galų gale gaukime kvietimą, tada susitarsime, reikia kam nors ar nereikia tokio referendumo. Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai), neabejodami, palaikys šią nuostatą, kurią dabar skelbiu negaišdamas laiko, tiesiai kaip partijos pirmininkas. Kviečiu visus nepriklausomybines partijas laikytis vieningai. Juk buvo laikai, kai apsigindavome, suardydavome pinkles. Mano atsakymas į gudaralvių klausimus: "o kam mums tas NATO?" yra paprastas - Lietuvos laisvei.

**Vytautas
LANDSBERGIS,
TS (LK) pirmininkas,
buvęs valstybės vadovas
"Lietuvos aidas"**

Paminėtos Birželio sukilimo metinės

Kaip iš gausybės rago pasipylė šventės. Vienos - pramogų pobūdžio - Antaninės, Joninės, kitos - istoriškai svarbios. Prie šių priskirtinos ir 1941 m. birželio sukilimo 61-osios metinės.

Kaune, Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčioje, už žuvusius sukilėlius aukotos šv. Mišios, Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje skambėjo varpų muzika, pakelta Vyčio kryžiaus vėliava. Gėlėmis pražydo Nežinomojo kareivio ir Laisvės bei žuvusiems sukilėliams pagerbti iškilusių paminklų papėdės. Karininkų ramovėje Birželio sukilimui prisiminti surengtas minėjimas.

Mūsų inf.

Jono IVAŠKEVIČIAUS nuotr. *iškilmin-
gas minėjimas Karininkų ramovėje*

LR Prezidentui
LR Vyriausybei
LR Seimo Pirmininkui

Dėl taikaus piketo grubaus išvaikymo

Vienas iš demokratinės valstybės principų yra galimybė jos piliečiams atvirai reikšti savo nuomonę. Lietuva yra viena iš demokratinė valstybių, kurios piliečiai referendume pritarė demokratinės sampratos principams. Todėl griežtai protestuojame prieš taikaus piketo, pasisakančio už Tibeto laisvę, grubų išvaikymą ir fizinės jėgos panaudojimą ir reiškiamo nepasitikėjimą vidaus reikalų ministru J. Bernatoniui reikalaujame jo atstatydinimo.

**Lietuvos žmogaus teisių gynimo
asociacijos pirmininkas
A. DUMČIUS**

**LPKTS valdybos pirmininkas
A. LUKŠA**

**LS Kauno skyriaus pirmininkas
A. STAUGAITIS**

Laiko pulsas

■ Ispanijoje, Andalūzijos sostinėje Sevilijoje, susirinkę Europos Sąjungos lyderiai pranešė gerą žinią dešimčiai šalių, siekiančių narystės šiame bloke. Europos Komisijos pirmininkas R. Prodi patikino šalis kandidates, kad jam iškelta viena aiški užduotis - laikytis darbotvarkės. "Mano darbotvarkėje nurodyta, kad gruodžio mėnesį mes uždegsime žalią šviesą 10 kandidačių", - teigė Europos Komisijos pirmininkas. Nuo kito mėnesio pirmininkavimą Europos Sąjungai perimanti Danija taip pat atmetė galimybę atidėti bloko plėtrą į rytus ir paragino valstybes nares susitarti dėl terminų. Danijos ministras pirmininkas A. F. Rasmussenas siekia užtikrinti, kad galutinis susitarimas ir derybos dėl naujų narių priėmimo būtų baigtos iki gruodžio 13-14 dienomis numatomo viršūnių susitikimo Kopenhagoje. Lietuvos Prezidentas V. Adamkus, taip pat dalyvavęs Sevilijos susitikime, pasidžiaugė pasiekta savo šalies pažanga siekiant narystės Europos Sąjungoje. Sevilijoje viršūnių susitikime daug dėmesio buvo skirta Europos pasienio apsaugai ir nelegaliai migracijai. Kasmet į ES nelegaliai atvykta apie 0,5 mln. žmonių. Ilgalaikėje perspektyvoje siekiama įkurti bendrą Europos pasienio policiją. Lietuvai, kaip ir kitoms Baltijos valstybėms, bei Lenkijai įstojus į Europos Sąjungą, išorinė bloko siena gerokai pasistūmės į rytus. Kaliningrado sritis liks atskirta nuo likusios Rusijos dalies.

■ Mūsų šalies vadovo buvo paprašyta, kad Lietuva pateiktų savo pasiūlymus, kaip būtų galima spręsti Kaliningrado problemą. Rusijos prezidentas V. Putinas, atrodo, jau susitaikė su mintimi, kad nebegali sustabdyti NATO ir ES plėtrą į rytus, tačiau dėl Kaliningrado srities nusiteikęs ryžtingai. Pasak V. Putino, Rusija niekada nesutiks su savo teritorijos padalijimu. Vizų įvedimą Kaliningrado srities gyventojams Kremlius vertina kaip nedraugišką jėgos demonstravimą iš ES pusės. Tuo pačiu metu V. Putinas teigiamai įvertino Švedijos, Vokietijos ir Lietuvos pozicijas šio Rusijos anklavo atžvilgiu kaip artimas pačios Rusijos pozicijai. Žinant, kad Maskva ir toliau atkakliai tebereikalauja tranzitinio koridoriaus per Lietuvos teritoriją, galima įtarti, kad premjeras A. Brazauskas Sankt Peterburge pažadėjo Rusijai tai, kas akivaizdžiai kertasi su oficialia ES pozicija. Nors premjero atstovė spaudai N. Pumprickaitė paskubėjo tai paneigti ir patikino, kad A. Brazauskas besąlygiškai remia ES poziciją Kaliningrado srities klausimu, vis dėlto negeras kvapelis išlieka. Ir tai jau - ne pirmą kartą.

■ Vidaus reikalų ministras J. Bernatoniš dovanų nuo savo patrono gavo vardinį pistoletą "Sig Sauer". Simboliška, kad A. Brazauskas savo partijos bičiulį apdovanojo po Kinijos prezidento Dzian Dziaminio vizito. Taip ministrui buvo atsidėkota už šiurkštų pastarojo pavaldinių elgesį su taikiais demonstrantais. Matyt, gerai įvarė baimės J. Bernatoniui J. Ivanauskaitė su savo bendraminčiais, jei vidaus reikalų ministras suskubo apsiginkluoti. Gal geriau būtų atsiprašęs, kaip tą padarė policijos generalinis komisaras V. Grigaravičius. Jis pripažino, jog rašytojos Jurgos Ivanauskaitės ir kitų asmenų sulaukymas Katedros aikštėje buvo neteisėtas. Tibeto laisvės gynėjai neatmeta galimybės kreiptis į Strasbūro teismą, nes buvo pažeistos jų žmogaus teisės.

Juozas KUNDROTAS

Ką turėjote omeny?

TS (LK) partijos narė Rasa Juknevičienė paklausė LR ministro pirmininko Algirdo M. Brazausko:

Gerb. premjere, birželio 25 d. Lietuvos radijo laidoje kalbėdamas apie Kinijos prezidento vizitą ir jo metu skandalingai pagarsėjusius policijos veiksmus, Jūs ištarėte tokią frazę (cituoju): "Mes turėjome prisilaikyti Kinijos reikalavimų, kad nepasikartotų tai, kas buvo prieš trejus metus, kai Kinijos parlamento pirmininkas nesiteikė net įvažiuoti į miestą dėl irgi panašių demaršų, tiesa, dėl daugiau politinio pobūdžio buvusių visokių teismų organizatorių neaiškiais tikslais visokiais."

Norėčiau Jūsų paklausti, ką turėjote omeny sakydamas "visokie teismai neaiškiais tikslais visokiais"?

Ar turėtume suprasti, kad Jūs taip nepagarbiai atsiliepėte apie 2000 m. birželį Vilniuje vykusį tarptautinį Kongresą "Komunizmo nusikaltimams įvertinti" ir tarptautinį visuomeninį Tribunalą, kuriuose dalyvavo tokie įžymūs politiniai veikėjai, kaip L. Valensa, S. Kovaliovas, J. Boner, daugelio įvairių valstybių parlamentarai ir ambasadoriai, ir kurių pasveikino Vengrijos, Čekijos bei Lietuvos prezidentai ir daugelio kitų valstybių vyriausybės vadovai?

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

vadovui priklausantią pensiją, iškart buvo aišku, kad kairiųjų valdomas Seimas nepriims V.Landsbergiui ir dešiniųjų politikai palankaus sprendimo. Įdomiausia, kad tąkart prieš nebalsavo socdemų viršūnėlė: buvę Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo nariai, savo akimis matę, koks buvo V.Landsbergio vaidmuo 1990-aisiais.

Svarbus ir kitas šio teisinio precedento aspektas: tas pats įstatymas 2000-aisiais uždraudė nukentėjusių pensijas mokėti sovietinėse represinėse struktūrose dirbusiems Antrojo pasaulinio karo dalyviams. O jei jis su A.Vidžiūno parašu negalioja, tai...

Iš tiesų nereikia daryti skubotų išvadų, kad strībams tuoj pat bus mokamos valstybinės nukentėjusių pensijos. Taip kol kas nėra. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija dar tik kreipėsi į Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetą bei Teisingumo ministeriją su klausimu, kaip elgtis.

Seimo narys V.Landsbergis ir dar 11 jo kolegų birželio 25 d. kreipėsi į Seimo pirmininką su raginimu įstatymą pasirašyti. A.Paulauskas nesukaba. Jis teigia, kad jo parašas taip pat būtų antikonstitucinis. Pasak jo, KT ne vieną parašą pripažino antikonstituciniu. "Toku jis pripažino ir įstatymo straipsnį, kuriuo Vytautui Landsbergiui, išėjus iš valstybės tarnybos, skiriama Respublikos prezidento valstybinė pensija. Taigi ne vien parašas neteisėtas, o ir visas įstatymas. Tai kaip jį galėčiau pasirašyti?" - interviu "Respublikai" sakė A. Paulauskas.

Jo manymu, reikia teikti naują Valstybinių pensijų įstatymo pataisą. Be V.Landsbergio prezidentinės pensijos. Tikriausiai ši išeitis realiausia. Seimo narys P.Jakučionis yra pasirengęs tokį pasiūlymą teikti. Belieka laukti kitų žinybų vertinimo.

Laisvės ugnis ateities kartoms vis dar degs

Ne veltui Seime sugaištas ir marijampoliečio Vytauto Raibikio laikas. Jis rūpinosi, kad Tauro apygardos partizanams būtų bent pradėtas statyti žadėtasis paminklas. Tauro apygardoje gyvybės už tėvynės laisvę paaukojo apie 7 tūkst. partizanų. Atsiradus papildomų lėšų valstybės biudžete, Seimo narys P.Jakučionis oficialiai kreipėsi į Seimo Biudžeto ir finansų komitetą, primindamas jo vadovui Algirdui Butkevičiui pažadą, duotą politiniam kaliniui iš Marijampolės. Biudžeto ir finansų komitetas pritarė P.Jakučionio siūlymui skirti lėšų minimo paminklo statybos parengiamiesiems darbams ir skyrė 50 tūkst. litų.

Laimingai užbaigtas ir dar vieno sovietmečio politiniams kaliniams ir tremtiniams svarbaus renginio finansavimo klausimas. Jau kuris laikas dėl Ariogalos sąskrydžio, arba kitaip vadinamų "vizbarinių", nerimavo jo ištikimas organizatorius Antanas Vizbaras. Žiniasklaidoje taip pat pasigirdo nuogąstavimų, kad vargu ar buvusio komunisto Algirdo Brazausko Vyriausybė rems dešiniųjų sąskrydį. Sklandė gandai, kad prieš šį sąskrydį premjerą nuteikinėja jo patarėjas Arvydas Juozaitis.

Seime Vyriausybės valandos metu P.Jakučionis uždavė premjerui klausimą, ar šiais metais bus finansuojamas Ariogalos sąskrydis. Seimo narys A.Brazauskui priminė, kad visos Vyriausybės yra skyrusios lėšų šiam renginiui. Praėjusiais metais vienu iš paskutinių nutarimų sąskrydžiui organizuoti 50 tūkst. skyrė liberalo E.Gentvilo Vyriausybė. Šiais metais Finansų ministerija sąskrydžio rengėjams oficialiai pareiškė, kad lėšų jiems neturi.

Premjeras pažadėjo P.Jakučioniui lėšų Ariogalos sąskrydžiui rasti. Ir pažadą ištesėjo. Birželio 25 d. Vyriausybė iš Rezervo fondo 50 tūkst. litų skyrė tarptautiniam sąskrydžiui "Laisvės ugnis – ateities kartoms".

Įvykiai, komentarai

Kausis "na smert"

Lenkijos skandalingojo politiko ir chuligano A.Leperio laurai neduoda ramybės Lietuvos žemės ūkio rūmų pirmininkui Jonui Ramonui. Žiniasklaidoje ir Seimo kuluaruose jau šmaikštaujama, kad J.Ramonas atima duoną iš "ubagų karaliaus" V.Šustausko, kuris apsiriboja grubiais keiksmazodžiais jam nepatinkančių žurnalistų adresu. Aišku, keikia ne visus. Savus dargi pamalonina. Antai Joninių išvakarėse V.Šustauskas linksminosi Kauno "elito" surengtame vakarėlyje. Aukcione nupirkęs stiliizuotą puokštę už 530 litų, čia pat padovanojo ją buvusiai "Kauno dienos" redaktorei T.Mačiulienai. Buvo už ką. Juk šiai poniai redaktorijant beveik nebuvo dienos, kad dienraštyje nepasirodytų "ubagų karaliaus" straipsniai bei kiti populistikos "šedevrai". Žinoma, tuos opusus rašė ne jis pats, bet tai jau kita kalba. Taigi dabar J.Ramonas nepatenkintas Seimo priimtu sprendimu atmesti vadinamųjų agrarininkų reikalavimą nustatyti pereinamąjį laikotarpį, per kurį dirbamos žemės negalėtų įsigyti užsieniečiai. Jis viešai pareiškė kovosias "na smert", nes Seimas esą nuvylė žemdirbių lūkesčius. Taip ir pasakė rusiškai – "na smert". Tai reiškia – iki mirties. O rusiškai todėl, kad būtų suprantamiau draugams iš Maskvos ir Minsko. Ap-siskelbęs, kad atstovauja visiems Lietuvos žemdirbiams ir gauna solidžią algą iš visų mokesčių

mokėtojų kišenės, J.Ramonas kovoja ne už ūkininkų, o už vadinamųjų žemės ūkio bendrovių (kolchozų) pirmininkų ir stambiųjų žemvaldžių interesus. Tie nori supirkti pusvelčiui žemę fariziejiškai aimanuodami, kad tą žemę supirks vokiečiai, olandai ar net lenkai. J.Ramonas ir jo aktyvistai jau kalba ne tik apie naujas kelių blokadą, bet ir apie paties Seimo blokadą. Įsiskarščiaavę "lyderiai" grasino apsupti Seimą geležiniu žiedu ir neįleisti parlamentarų į rūmus. Esą tokiu būdu Seimo darbas bus sužlugdytas ir teks paskelbti priešlaikinius Seimo rinkimus... Tokių "žemdirbių" reikalavimai ir atviras šantažas sudaro daug nepatogumų valdančiajai neokomunistinei daugumai. Juk kolchozinės tvarkos išsiilgusieji yra pagrindinis raudonųjų elektoratas. O juk ne už kalnų prezidento ir savivaldybių rinkimai. Todėl galima neabejoti, kad "didysis gelbėtojas" ir jo komanda imsis priemonių pamaloninti rėksnius. Žinoma, kitų Lietuvos žmonių sąskaita.

Vyriausybė jau paskelbė planą padidinti intervencines grūdų supirkimo kainas. Lietuvos grūdų perdirbėjų asociacija, kuriai priklauso dvidešimt įmonių vadovų, vienu balsu tvirtina, kad padidinus intervencines grūdų, ypač maistinių, supirkimo kainas neišvengiamai brangtų duona,

mėsa, kiaušiniai, pienas bei kiti pagrindiniai maisto produktai. Kaip pažymėjo Grūdų perdirbimo asociacijos prezidentas Valdas Trinkūnas, Vyriausybė tokiais savo veiksmais traukia pinigus iš visų Lietuvos žmonių kišenės. Pensininkai, kurie daugiausia maitinasi duona ir bulvėmis, anot V.Trinkūno, nukentės labiausiai. Tą netiesiogiai pripažino ir Žemės ūkio ministerijos sekretorius V.Grušauskas. Jis ciniškai pareiškė, jog reikia imtis priemonių, kad žemdirbiai nenuskurstų. Todėl juos turi paremti kiekvienas – ir pensininkas, ir daugiavaikė šeima. Iš tiesų. Juk brangioji Vyriausybė padidino pensijas net... 4 litais! Dabar atsiims dešimteriojai. Tuo labiau kad ir nepasotinami "Lietuvos dujų" vadovai rengiasi gerokai padidinti dujų kainas.

Užtat neokomunistai nepaliauja džiaugtis "nešališko" Konstitucinio Teismo sprendimu įteisinant valstybinių "nukentėjusiųjų" asmenų pensijų mokėjimą strībams, kagiebitams bei jų tiesioginiams viršininkams – partiniams sekretoriams. O kur dar Savivaldybių rinkimų įstatymo pataisos, įteisinančios kagiebitų išrinkimą į vietinę valdžią. Kas gi gali būti garantuotas, jog netrukus nebus "pataisyti" ir Prezidento bei Seimo rinkimų įstatymai? Žinoma, ta pačia KGB palankia linkme.

Pozicija nesikeičia

Rusijos prezidentas V.Putinas, sukvietęs į Kremlių 700 užsienio ir Rusijos žurnalistų, kalbėdamas apie Karaliaučiaus krašto problemą Lietuvai ir Lenkijai tapus ES narėmis pareiškė, kad Maskvos pozicija tuo klausimu nesikeičia. Anot V.Putino, būtina garantuoti tranzitą tarp Karaliaučiaus ir kitų Rusijos regionų. Jis vėl paminėjo Sovietų sąjungos poziciją šaltojo karo metais - kai be jokių kliūčių buvo suteiktas tranzitas į Vakarų Berlyną ir atgal. Tai reiškia ne ką kita, o eksteritorinio koridoriaus reikalavimą. Ypač - per Lietuvos teritoriją. "Mes niekada nesutik-

sime su sprendimais, kurie suardytų Rusijos teritorijos vientisumą", - pabrėžė V.Putinas ir pasidžiaugė, kad Vokietijos, Švedijos ir Lietuvos pozicijos Karaliaučiaus klausimu "artimos" Rusijos pozicijai. Rusijos prezidentas pabrėžė, jog turi būti užtikrintas besąlygiškas tranzitas tarp Karaliaučiaus srities ir kitų Rusijos Federacijos dalių.

Įdomus buvo V.Putino atsakymas į vieno Estijos žurnalistų klausimą, kada Rusija pasirašys sienos sutartį ir ar Maskva jau atsisakė planų priešintis Baltijos šalių narystei NATO.

V.Putinas atsakė nemanąs,

kad NATO plėtra pagerins kieno nors saugumą, tačiau būtų neteisinga priešintis stojimui. Anot V.Putino, reikia gerbti kiekvienos tautos pasirinkimą. "Na, nori - tegul stoja", - užbaigė Rusijos prezidentas.

Į įtakingo Anglijos žurnalo "Economist" žurnalistų pastebėjimą, kad V.Putino nemėgsta Rusijos jėgos struktūros dėl jo kuriamos provokarietiškos politikos, ir paprašytas įvardyti bent vieną politikos veikėją, kuris jį remia, V.Putinas ilgokai pagalvojęs atsakė: "Mane remia Rusijos liaudis". Jis pridūrė, kad Rusijos kariškiai yra sveiko proto žmonės, jie nėra agresyvūs ir nenori karo...

Jonas Balnikas

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d. Užsiprenumeruokite "Tremtinį" ilgesniam laikui!

Prenumeratos kaina su pašto paslaugomis:

1 mėn. – 4 Lt, 3 mėn. – 12 Lt, 6 mėn. – 24 Lt. Indeksas – 0117.

Mūsų adresas: "Tremtinys, Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams – 50 JAV dolerių.

Į užsienį siunčiame ir "Laisvės kovų archyvą" (metinė keturių žurnalų prenumerata – 50 JAV dolerių).

Valiutinės atsiskaitymo sąsk. Nr.120070611 AB "Vilniaus banko" Kauno "Santakos" filialas. Banko kodas – 260101732.

Nelikite be savo laikraščio!

Algimantas ZOLUBAS

Lyg spindesys ir skurdas

Žinoma kelių knygų ir publikacijų autorė Antanina Garmutė parašė prasimanymus savo knygoje "Tėvo vasara". Neva buvo "pasiskolintas" ir negražintas jos įsigytas popierius.

Šis popierius buvo panaudotas Lietuvos politinių kalinų ir tremtinių sąjungos reikmėms, nes buvo šios organizacijos nusipirkta. A.Garmutė aiškino, kad popierius priklauso jai todėl, jog ji organizavo popieriaus nuvežimą į jos pažįstamą kluoną. Ten palaikė, o vėliau atvežė į spaustuvę ir pridavė savo vardu. Tačiau jos sūnėnas buvo gavęs LPKTS įgaliojimus pervežti popierių iš popieriaus fabriko į spaustuvę, o ne į kluoną. Jį A.Garmutė suklaidino ir pastarasis nuvežė popierių į jos nurodytą kluoną. Laikytina, kad A.Garmutė bandė įvykdyti neteisėtą veiksmą, bet jai nepasisėkė. Tada A.Garmutė, galima manyti, supyko ir nedorai aprašė asmenis, sutrukdytus jai pasisavinti apie 8.5 tonos LPKTS priklausiusio popieriaus. Kadangi A.Garmutė atsisakė bendrauti su komisija, tyrusia situaciją ir jos publikacijos pagrįstumą, vienas iš jos aprašytų asmenų padavė A.Garmutę į teismą dėl garbės ir orumo įžeidimo. Tačiau ieškovas savo atstovui davė įgaliojimus baigti procesą taikiu susitarimu. Tai A.Garmutei buvo daug kartų siūlyta, net ir paskutiniame teisminiame nagrinėjime. Tačiau ji atsisakė.

Pradžioje teismai priimdavo palankius A.Garmutei sprendimus. Tačiau Aukščiausiasis Teismas panaikino atsakovei palankią Kauno apygardos teismo nutartį ir bylą perdavė nagrinėti apeliacine tvarka tam pačiam teismui. Šis teismas tenkino ieškovo apeliacinį skundą. Pripažino, kad A.Garmutės rašinys neatitinka tikrovės, ir įpareigojo atsakovus – A.Garmutę ir spaustuvę neplatinti tų žinių. Spausdiname Kauno apygardos teismo kolegijos sprendimą (kalba neredaguota – red. past.).

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos CPK 336-339 str., nusprendė:

Apeliacinį skundą tenkinti.

Kauno miesto apylinkės teismo 2001 balandžio 12 d. sprendimą panaikinti, priimti naują sprendimą ieškovo ieškinį patenkinti iš dalies.

Pripažinti, kad atsakovai A.Garmutė ir atsakovas SPAB "Aušra" knygoje "Tėvo vasara" skyriuje "Sie transit gloria mundi" 1996 m. laidos išleido ir atspausdino ieškovo Valdemaro Maciukevičiaus garbę ir orumą žeminančias žinias, kurios neatitinka tikrovės, įpareigojant atsakovus neplatinti šias žinias sekančio turinio:

... iš karto įsigijau popierių 2 knygoms.

... dingio mano įsigytas popierius. Netrukus paaiškėjo, kad jį "paskolino" pono A. žentas M. su uošvio įgaliojimu. Ar neįdomus sutapimas: "skolinimas" vyko maždaug tuo metu, kai aš dvi dienas dalyvavau šermenyse ir sakiau pagarbos kupiną kalbą V. kapinėse laidojant vyriausiąjį tos šeimos brolių..."

Beje, pono A. žentas M. šio fakto neneigė ir visą 1993-ųjų rudenį žadėjo popierių man grąžinti sakydamas: "Ar bus gerai, jei grąžinsiu po 3-jų dienų?" "Negalėjau, nes sugedo sunkvežimio padangos" "grąžinsiu po 7 d." ir t. t.

Priteisti iš atsakovų Antaninos Garmutės ir SPAB "Aušra" ieškovo Valdemaro Maciukevičiaus naudai teismo išlaidų po 119 Lt iš kiekvieno bei moralinės žalos atlyginimo po 500 (penkis šimtus) litų iš kiekvieno atsakovo.

*Kolegijos pirmininkė Galina BLAŽEVIČ
Kolegijos teisėjai Birutė BOBREL,
Ramūnas MITKUS*

Pastaba: Šiuo metu A.Garmutė tuo pačiu pagrindu ir dėl to paties dalyko (popieriaus priklausymo, jos knygų "Išėjo broliai" paskirstymo ir pan.) yra padavusi į teismą tris ieškinius: du prieš LPKTS bei kitus ir vieną prieš savo sūnėną, teikusį jai, jos žodžiais, techninę paramą išleidžiant knygą "Išėjo broliai". Paskutinėje byloje LPKTS yra trečiuoju asmeniu. Kadangi A.Garmutė JAV lietuvių laikraštyje įsipareigojo apie savo aktyvią gynybą pranešti visuomenei, taigi apie tai informuojame ir mes.

Mūsų inf.

Tiesos ir teisingumo sergėtojai ar mindžiotojai?

Su žmoniškumu prasilenkiančių teismų sprendimų gausa rodo, kad vis labiau įsigali teisės formalizmo idėja. Ta idėja išreiškia distanciją, atotrūkį tarp įstatymo ir teisingumo, tarp jo raidės ir dvasios. Dažnai teisės reikalavimai griežtai taikyti įstatymus tampa nesuderinami su gyvenimo tiesa ir teisingumu, įstatymai tampa kliūtimi vykdyti teisingumą. Teisininkai pripažįsta, kad tokių konfliktų negalima išvengti, tačiau kultūringose šalyse jie išsprendžiami žmogaus naudai.

Atotrūkį tarp įstatymo ir teisingumo lemia ne tiek įstatymų netobulumas, jų stygius ar perteklius, o teisėjų mentalitetas, pasaulėžiūra, dėl vertybių hierarchijos nesuvokimo iškreipta vertybinė mąstysena, nekompetentingumas ir, be abejonės, dorovinis nuosmukis, kyšininkavimas, pataikavimas komunistinės kilmės partijai, buvusiai nomenklatūrai.

Teisės formalizmo idėjos įsikūnijimo pavyzdys – Konstitucinis Teismas (KT). Šiai institucijai, jos "rašto aiškintojams" suteikta teisė patvirtinti arba atšaukti įstatymo raidės viršenybę prieš įstatymo dvasią, gyvenimo tiesą ir teisingumą. Kadangi minima institucija aukščiausia, jos sprendimai galutiniai ir neskundžiami, dažnai vietoj tiesos ir teisingumo iš jos išėina įteisintas neteisingumas. Didžiausia nelaimė, kad "rašto aiškintojai" yra fariziejai, jie labiau rūpinasi išoriniu teisingumu, teisingumo regimybė, o ne gilumine teisės ir teisingumo esme, todėl prima fariziejų sprendimus.

Evangelijoje pagal Morkų (Mk.2, 27) skaitome: "Šeštadienis padarytas žmogui, o ne žmogus šeštadieniui". Taigi ir įstatymai kuriami tarnauti žmogui, o ne atvirksčiai, fariziejškas

įstatymų aiškinimas žmogų pavėčia įstatymo tarnu.

Kai būdamas premjeru A.Kubilius pasiūlė sumažinti buvusio premjero G.Vagnoriaus sprendimu nesaikingai padidintus atlyginimus teisėjams, KT priėmė fariziejšką sprendimą – teisėjams padidintus atlyginimus palikti, nes yra įsigaliojęs ankstesnės Vyriausybės sprendimas. Trumpai tariant – neteisingumą, remiantis įstatymo raide, įteisino.

Praėjusią savaitę KT paskelbė visas 2000-ųjų birželį Seimo priimtas Valstybinių pensijų įstatymo pataisas negaliojančiomis, nes jas pasirašęs ne Seimo pirmininkas, o jo pavaduotojas (!). Pataisose buvo numatyta, kad nukentėjusiųjų asmenų valstybinės pensijos neskiriamos asmenims, tarnavusiems strybų batalionuose, liaudies gynėjų būriuose, SSRS vidaus reikalų ministerijos, valstybės saugumo komiteto (KGB) struktūrose, ir tiems, kurie vykdė nusikaltimus žmonijai bei Lietuvos gyventojų genocidą. Ar tai ne teisės formalizmo grimasa, pamerka fariziejšku motyvu?

Kas dirbo Seime, kas budėjo prie Seimo, kas įdėmiai stebėjo Atkuriamojo Seimo darbą, gali liudyti, kad tuometinis Seimo pirmininkas profesorius Vytautas Landsbergis įtemptai dirbo dienomis ir naktimis, net trumpam poilsui iš Seimo nesitraukdamas. Tuomet buvo Seimo pirmininko institucija ir atitinkamos pareigos, prezidento institucijos nebuvo, tačiau pareigos buvo, jas ėjo Seimo pirmininkas. Profesorius itin sudėtingomis, sunkiomis sąlygomis, blokadų, šantažo, realaus pavojaus gyvybei akivaizdoje garbingai nešė abiejų pareigybių našta. A.Brazausko ir V.Adamkaus prezidentavimo sąlygas, lyginant su

V.Landsbergio sąlygomis, reikėtų vadinti šiltnaminėmis. Seimas buvo pripažinęs profesoriumi teisę gauti prezidentinę pensiją, tačiau tenkindamas kai kurių seimūnų skundą KT rado "raidę" ir priėmė fariziejšką sprendimą – teisę į tokią pensiją atėmė.

Fariziejšku sprendimu profesoriaus atžvilgiu "pasipuošė" ir valdančioji Seimo dauguma. Buvo pasiūlyta V.Landsbergiui, kaip faktiškai ėjusiam valstybės vadovo pareigas ir vykdžiusiam visas jo funkcijas, suteikti tokias pat socialines garantijas kaip prezidentui, tačiau valdančioji Seimo dauguma pasipriešino. Motyvas – absurdiškai formalus: pareigos buvo, darbas buvo, tačiau prezidento institucijos nebuvo (nebuvo "raidės"). Galėjo jos ir toliau nebūti, nes yra šalių, kur prezidento funkcijas atlieka parlamento pirmininkas, kuris ir vadinamas tokiu atveju prezidentu; taip anuomet užsieniečiai ir vadino Seimo pirmininką V.Landsbergį.

Visų fariziejškus sprendimų ir poelgių neišvardysi, tačiau asmens, pelniusio akiplēiško fariziejšaus vardą, visuomenė negalėjo nepastebėti. Vidaus reikalų ministras Juozas Bernatonis, pakviestas pasiaiškinti dėl įvykių, susijusių su Kinijos prezidento apsauga Vilniuje, dėkojo policijai už gerai atliktą darbą, už nepriekaištingą įsakyimų vykdymą. Apie žmoniškumą ministras net puse žodžio neužsiminė, nes jo sampratoje ne tik distancijos tarp įstatymo ir teisingumo, bet ir paties teisingumo, matyt, nėra.

Teisėtvara ir teisėsauga pakeitė rūbą, uniformas, po smakrais pasikabino, ant rankovių prisisiuvo Vytį, tačiau fariziejško elgesio nepaslėps, nes jis tebešvyti kaip Kremliaus rubinas.

J. Bernatonis metė iššūkį demokratijai

Kai viršininkas dėkoja savo pavaldiniams už gerą darbą ar išskirtinį poelgį, tai reikia suprasti, jog pastarieji bus išskirtinai paskatinti. Komunistinės Kinijos vadovų viešnagė tapo svarbiu išbandymu buvusių komunistų valdžios atstovams. Represinės struktūros, nuolat aimanuojančios dėl lėšų stygiaus ir sunkiai susitvarkančios su nusikaltėliais, šį kartą susilaukė vidaus reikalų ministro padėkos. Jau buvo ra-

šyta spaudoje, jog tomis dienomis "vaizdelis buvo nekoks": gatvėse policininkai gliaudė saulėgražas, kiti stovėjo susikišę rankas į kišenes, vilkėjo suglamžytomis uniformomis... Dar kiti mažiau nuobodžiavo - kam antrankius dėjo, ką į mašinas grūdo, stumdė. Vidaus reikalų ministras elgėsi lyg ir nelogiškai: skubėjo pareikšti padėką savo pavaldiniams. Skubota padėka atrodo keistoka ir buvo neaišku - už ką ji?

Juk nebuvo pavojų keliančių situacijų, įtūžusių chuliganų. Tačiau komunistinės prigimties politikui įtūžį galėjo kelti tie keliolika protestuotojų, kurie pasisakė už pavergtos tautos laisvę. Peršasi išvada, jog dvyliktaisiais nepriklausomos Lietuvos metais į represinių struktūrų veiklos arsenalą sugrįžta okupacinio OMON'o metodai.

Edvardas SKRITULSKAS

Šurmulyš Kreivakiškio dvarelyje

(atkelta iš 1 psl.)

Po šv. Mišių dvarelis so- de sąskrydžio vėliavą iškėlė buvę 1941 m. Birželio sukili- mo dalyviai - T.Dan ta ir V.Lukšys. Sveikinimo žodį tarė LPKTS Pakruojo sk. pir- mininkė S.Janušauskienė. Šiaulių apskrities koordina- torius Č.Dirkė išsamiai ap- žvelgė Birželio sukilimo tiks- lus, reikšmę Lietuvos istori- jai ir pareiškė, kad iškovotą laisvę privalome apginti ir puoselėti. Tai - mūsų pareiga, tai turi tapti devizu ateities kartoms. LPKTS pirmininkas P.Jakučionis savo kalboje pabrėžė, kad Birželio sukili- mo dalyviai buvo patriotiš- kai išauklėtas Lietuvos jauni- mas. Todėl ir šiuo metu priva- lome didžiausią dėmesį skir- ti jaunosios kartos ugdymui. Lietuvos ateitis - jaunųjų ran- kose. LPKTS valdybos pir- mininkas A.Lukša kalbėjo apie šių dienų problemas, kvietė tinkamai pasiruošti ar- tėjantiems rinkimams.

Ilgai netilo sąskrydžio da- lyvių išsakomos mintys, de-

LPKTS Pakruojo sk. pirmininkė S.Janušauskienė kalbina šventės svečius

klamuojamos eilės. Susirinkę kraštiečiai artimiau susipaži- no, vaišinosi aukštaitišku alu- mi. LPKTS Šiaulių sk. liau- dies muzikos kapela "Trem- ties aidas" (vad. I.Žilienė) at- liko lietuviškas dainas, susi- ljejančias su šimtamečių lie- pų ošimu.

Svarbiausias šio sambūrio tikslas - pasakyti ir parodyti, kad mes, lietuviai, gyvi, nes gyvos mūsų tautos šaknys, sakė Sąjungos Pakruojo sk.

narė, renginio vadovė M.Ke- levišienė. Prie jų liečiamės čia, Kreivakiškio dvarelyje ir kitose senosiose sodybose, kur puoselėjamos protėvių tradici- jos, skamba lietuviška daina, visada laukiami svečiai.

Tikime, atgis ir vėl sustip- rės mūsų tauta, turinti savąją gyvastį - šaknis. Nėra jėgos, kuri pajėgtų jas išrauti ir su- naikinti.

Dalia MACIUKEVIČIENĖ

Elvyra ŽEIŽIENĖ

Gyvoji istorijos versmė

Gedulo ir vilties dienos iš- vakarėse Kauno karininkų ramovėje atidaryta buvusio politinio kalinio Antano Ruš- kio medžio dirbinių paroda. Visuomenei buvo pristatyta ir jo nauja atsiminimų knyga "Endriejavo žemė - kančių ir vilties istorija".

Šventėje dalyvavo nema- žas būrys knygos autoriaus žemiečių, giminių, likimo brolių ir seserų, garbingų vi- suomenės veikėjų. Aktorius P.Venslovas pristatydamas A.Rušio knygą perskaitė jos

ištrauką.

Pasak knygos autoriaus, "Endriejavo žemė" gimė vykdant senolių valią - gy- venti garbingai, laikantis duotos priesaikos. Pirmoji Antano Ruškio priesaika bu- vo ginti tėvynę, antroji - du- ta lageryje, kenčiant praga- riškas fizines ir dvasines kan- čias. "Prašydavau Dievo, kad leistų man išverti ir papasa- koti tai, ką teko išgyventi", - sakė buvęs Kazachstano la- gerių kalinys A.Rušys. Jis parašė jau kelias atsiminimų

knygas. Pastarąją knygą A.Rušys paskyrė iš tėviškės išvarytiems, žuvusiems tremtyje. Knygą leidžiant lė- šomis prisidėjo Lietuvių tau- tos fondas, ją išleido LPKT sąjunga.

Kalbėdama Endriejavo seniūnė Laima Šunokienė pažymėjo, kad A.Rušys, nors ir seniai negyvena En- driejave, tačiau šią žemę my- li labiau negu patys endrieja- viečiai. Seniūnė dėkojo už tautodailininko padovanotą savo žemiečiams Švč. Mer- gelės Marijos koplyčią, meniškus kryžius kapinė- se ir partizanų žūties vie- toje, už mokyklai ir biblio- tekai dovanotas atsimini- mų knygas.

Lietuvos mokslų aka- demijos Puslaidininkų fi- zikos instituto direktorius S. Ašmontas, kilęs iš En- driejavo, A.Rušio likimo broliai: K.Žykas, išgelbė- jęs jam gyvybę, A.Paula- vičius, ir kiti dėkojo kny- gos autoriui už gyvą isto- rijos versmę, atvertą ateit- ties kartoms.

Antano Ruškio medžio dirbiniai, jo knygos dvel- kia nuostabia didvyrių dvasia.

Tautodailininkas A.Rušys su žmona Eugenija ir ramovės viršininkas kpt. G.Reutas

Tada ir dabar

"Pasimelskime už čia žu- vusius Zigmą Balsį, Jurgį Čeičį, už visus partizanus, kritusius kovoje dėl mūsų laisvės", - kreipiasi, aukoda- mas šv. Mišias, kunigas į susirinkusiuosius Drapa- kampo miške, prie buvusios partizanų stovyklavietės. Drioksteli trys šautuvų sal- vės. Šventinamas atminimo kryžius. Tai - renginio, skir- to čia kovojusių partizanų at- minimui, epizodai.

Tada...

Netoli Zapyškio, Kluoniš- kių kaime, esančią ūkininko Zigmo Balsio sodybą ankstų 1945 metų birželio 13 dienos rytą apsupo NKVD kariniai daliniai. Čia po naktinio žy- gio ilsėjosi būrelis partizanų. Seimininko sūnus Viktoras su radijo ryšininku Jurgiu Čeičiu buvo įrengtame bun- keryje. Įnirtingame mūšyje žuvo penki partizanai, tarp jų ir Viktoras; smarkiai apde- gusiam J.Čeičiui-Arui, vy- riausiajam Balsių sūnui Vy- tautui-Uosiui, kitiems parti- zanams pavyko iš apsupties išsiveržti. Bet sodybą enka-

pastatė kryžių (nuotr.). Čia ir aukojo šv. Mišias Zapyškio klebonas Linas Dukšta, mel- dėsi žuvusiųjų artimieji, dau- gybė apylinkių gyventojų, atvykusieji iš Kauno, Jona- vos, Marijampolės, kitų Lie- tuvos vietų; giedojo Ežerėlio bažnyčios choras; žuvusiųjų atminimui nuaidėjo SKAT'o Kauno skyriaus karių salvės.

Po pamaldų Ežerėlio kul- tūros namų direktorė Ina Strašinskienė pakvietė pris- minti laisvės kovas. Kalbėjo LLKS pirmininkas Jonas Čeponis, LLKS Pietų srities vadas Povilas Pečiulaitis, kiti renginio dalyviai. LLKS štabo viršininkas Vytautas

Kalba LLKS štabo viršininkas Vytautas Balsys

vėdistai sudegino. 49 metų Zigmą Balsys prisiglaudė pas partizanus. 1945 m. rugp- jūčio mėn. Kazlų Rūdos masy- vo Drapakampo miške, buvu- sioje partizanų stovykloje vy- ko kautynės. Čia žuvo Zigmą Balsys, nusišovė nudegimo žaizdų taip ir negalėjęs išsigy- dyti Jurgis Čeičys-Aras.

Dabar...

Ežerėlio girininkas Vyta- tas Sinkevičius, sužinojęs apie buvusią partizanų sto- vyklavietę, ryžosi ją atkurti. Aktyviai padedant Ežerėlio kariams savanoriams, ypač jų vadui Vytautui Griganavi- čiui, Kauno jauniesiems šau- liams, atstatytas bunkeris. Savo tėvelio Zigmo Balsio ir jo bendražygio Jurgio-Aro atminimui sūnus Vytautas

Balsys prisiminė čia žuvusi savo tėvelį, tikrą Lietuvos patriotą, sūnams prasitarusį: "Kovokit, tik galvos prieš okupantus nenulenkit". Dai- navo Zapyškio šaulių an- samblis, Ringaudų moterų etnografinis ansamblis. Ak- tyviai renginyje dalyvavo Kauno miesto ir apskrities jaunieji šauliai, vadovaujami Liutauro Trumpulio.

O jau Ežerėlio girininkijos prieglobstyje renginio daly- viai vaišinosi koše iš karei- viško katilo. Ilgai netilo kal- bos ir dainos. Ta praeitis ne- pamirštama. Gyvas žuvusių- jų atminimas. Lyg pakursto- mo laužo žiežirbos blyksteli- tų dienų atsiminimai, ragin- dami jas pagerbti, stiprinda- mi tikėjimą ateitimi.

Romualdas JURELIONIS

Autoriaus nuotraukos

Pabaiga.
Pradžia Nr. 25

2. Tribunolas

Antroji leidinio dalis – "Tarptautinio Vilniaus visuomeninio Tribunolo procesas". Čia pirmiausia spausdinama medžiaga apie Tribunolo įsteigimą. Kongresas 2000 m. birželio 12 d. posėdyje nutarė įsteigti Tarptautinį Vilniaus visuomeninį Tribunolą, patvirtino jo nuostatus, teisėjų kolegiją, vyriausiąjį kaltintoją. Teisėjų kolegijos pirmininku išrinktas Vytautas Zabiela (Lietuva), pavaduotoju – Aivaras Liudvigas (Latvija), nariais – Kanados, Ukrainos, Lietuvos atstovai (vėliau papildė Vokietijos ir Rumunijos atstovai), vyriausiąja kaltintoja – Zita Šličytė (Lietuva), pavaduotoju – Michailas Glonda (Slovakija). Pagal Tribunolo reglamentą, buvo pasiūlyta savanoriškai procese dalyvauti ir gynėjams. Atsirado du – Jurijus Radovičius ir Mykolas Okulič Kazarinas (abu iš Lietuvos); leidinyje spausdinamos jų kalbos.

Tribunolas išsyk pradėjo darbą. Birželio 12–14 dienomis įvyko trys posėdžiai. Teisėjų kolegija gavo daugybę dokumentų, nespėta apklausti visų liudytojų, todėl buvo nutarta surengti rudenį antrąją sesiją. Ji ir įvyko Vilniuje rugsėjo 4–6 dienomis. Šios sesijos medžiaga leidinyje taip pat skelbiama.

Pirmosios sesijos posėdžiuose aptarus Tribunolo reglamentą bei bylos nagrinėjimo tvarką žodis suteiktas kaltintojams. Dr. Zita Šličytė skelbia okupacinį komunistinį režimą Lietuvoje kaltinantį aktą. Apibūdindama Lietuvos okupaciją ir aneksiją 1940 m. pareiškia, kad "okupaciniam režimui išlaikyti Lietuvoje buvo įkurtas Sovietų sąjungos Komunistų (bolševikų) partijos padalinys, kuris vykdė okupavusios valstybės vadovaujančios partijos ir jos sukurtų rep-

Pastabos apie knygą "Antikomunistinis Kongresas ir Tribunolo procesas"

resinių struktūrų valią ir užduotis". Vyriausioji kaltintoja teigia, kad "Lietuvos komunistų partija yra nusikalstama organizacija, o jos nariai – okupacinio režimo kolaborantai". Šis Z.Šličytės teiginys atsispindi Tribunolo nuosprendyje, kuriame apibrėžiamas kolaboravimo turinys: "Kolaboravimas turi tris aspektus: teisinį, politinį ir moralinį. Teisinis aspektas – tai kolaboranto veikla prieš savo valstybę, už kurią atsiranda baudžiamoji atsakomybė. Politinis aspektas – tai kolaboranto sąmoningas, savanaukiškas dėl politinių, ekonominių ar ideologinių sumetimų siekis įgyvendinti savo tikslus okupantų pagalba. Moralinis aspektas – tai kolaboranto veiksmai siekiant pateisinti okupaciją." Šie teiginiai ypač aktualūs, nes, kaip žinome, buvę komunistai (pasivadinę socialdemokratais ar socialliberalais), kurių pilna Seime ir Vyriausybėje, bando save baltinti, dėtis nekaltais avinėliais.

Z.Šličytė pareiškė, kad "sunkiausias Komunistinio okupacinio režimo Lietuvoje padarytas nusikaltimas yra genocidas ir pateikia daugybę faktų bei dokumentų, patvirtinančių šį teiginį. Leidinyje taip pat pateikiamos kaltintojų iš Ukrainos, Rumunijos ir Albanijos kalbos. Be kita ko, Ukrainos kaltintojas L.Lukjanenko pareiškė: "Manau, kad nusikaltimo subjektas yra SSKP CK ir to komiteto nariai, taip pat Ukrainos atstovai šiame komite". Į gynėjo J.Radovičiaus klausimą, kaip atskirti kaltuosius nuo nekaltųjų, L.Lukjanenko atsakė: "Kaip kriterijų

siūlyčiau rodiklį: SSKP CK nariai ir sąjunginių respublikų CK nariai turi būti traukiami atsakomybėn". Įdomu, ką galvojo buvęs LKP CK sekretorius A.M.Brazauskas skaitydamas šias eilutes?

Pirmojoje sesijoje apklausti nukentėjusieji: B.Gajauskas, A.Svarinskas, A.Petrusevičius ir A.Ramanauskaitė-Skokauskienė, kuri pateikė dokumentą apie jos tėvo, partizanų generolo A.Ramanausko-Vanago, sadiškus kankinimus (originalas rastas kalnimo byloje). B.Gajauskas, išbuvęs koncentracijos stovyklose ir tremtyje 37 metus, pateikė siaubingų KGB teroro, lagerių buities, moralinės ir fizinės prievartos faktų. Kandžiai ironizavo mons. A.Svarinskas: "Lietuva yra pats katalikiškiausias kraštas ta prasme, kad Lietuvoje nei vienas tardytojas, nei vienas teisėjas, nei vienas prokuroras nenukentėjo".

Antrajame posėdyje apklausti liudytojai: Vengrijos, Bulgarijos, JAV, Latvijos, Estijos, Lietuvos atstovai. Apie Lietuvos kariuomenės sunaikinimą liudijo E.Simanaitis, I.Stančevs (Bulgarija) perskaitė savo šalies įstatymą, kuriuo Komunistų partijos veikla pripažįstama nusikalstama. Ciniško pasityčiojimo iš kalinio pavyzdį pateikė Vincas Grinkus, kuris neteko rankos: berankius "pakinkė po 6 į ratus, ir aš beveik 3 metus traukiau "arkliu" – žiemą roges, o vasarą ratus". Liudytojas Arimantas Dumčius papasakojo apie savo artimųjų žūtį tremtyje ("maitinomės paplotėliais laukinių avių, kurios buvo žiemą neretai sumaišomos su

pjuvenomis") ir siūlė grįžti prie 1945 m. JT priimtose genocido sąvokos, kuri 1948 m. SSRS iniciatyva buvo suprastinta.

Kaltintojų ir nukentėjusiųjų kalbos, liudytojų apklausa buvo tęsiama ir antroje sesijoje. Jų visuma palieka ryškia, išpūdingą komunizmo nusikaltimų panoramą ne tik užgrobtose Baltijos valstybėse, ne tik buvusiose sovietinėse respublikose, bet ir Rytų bei Vidurio Europos šalyse. Šią panoramą papildė gausus dokumentų sąrašas. Čia randame gėdingus A.Sniečkaus, J.Paleckio, K.Preikšo, kitų kolaborantų parašus, kuriais remiamas ir įteisinamas Lietuvos gyventojų genocidas. (Pavyzdžiui, "LKP(b) CK nutarimas dėl stribų bataliono sudarymo" ar A.Sniečkaus raštas, kuriame džiaugiamasi dėl sėkmingo gyventojų trėmimo 1949 m.)

Leidinyje spausdinamos ir gynėjų kalbos. Jurijus Radovičius (Lietuva) stengėsi apginti komunizmą kaip ideologiją.

Ginamojoje kalboje Mykolas Okulič Kazarinas pareiškė, kad gynybos imasi "su didžiule pagarba kiekvienam, žuvusiam nuo komunistų rankos". Prašė nekaltinti pokomunistinės Rusijos, o "tik komunistinį režimą ir jo doktriną". Be to, gynėjas siūlė "atmesti kaltinimus dėl ekonominio komunistų veiksmų nepagrįstumo".

Paskutiniame posėdyje (2000 09 27) paskelbtas Tribunolo nuosprendis. Tai išsamus dokumentas (leidinyje – 93 puslapiai), kuriame patvirtinama nusikalstama komunizmo doktrinos esmė, pateikiami 15 valstybių bei

teritorijų kaltinimai komunistiniams režimams ir jų partijoms, aptariama nusikalstamų veikų kvalifikacija. Nuosprendyje nurodomi nusikaltimai taikai, karo nusikaltimai, genocidas, įvertinama materialinė žala kai kurioms valstybėms (Lietuvai – 278 milijardai, Estijai – 1800 milijardų JAV dolerių), nurodoma, jog komunistiniai režimai nužudė apie 100 milijonų žmonių. Nuosprendis – reikšmingas teisinis dokumentas, išsiųstas Jungtinėms Tautoms, pasaulio valstybių parlamentams bei vyriausybėms, tarptautinėms organizacijoms. Kol kas jis didesnio atbalsio nesusilaukė, bet neabejotina, kad pribręs laikas, kai bus atsižvelgta į Kongreso bei Tribunolo siūlymus įsteigti nacionalinius komitetus ir tarptautinę tų komitetų asociaciją, kuri pajėgtų įvertinti Komunistų partijų vykdytus nusikaltimus pasaulyje, kaip kad buvo įvertinti vokiškojo nacionalizmo nusikaltimai Niurnberge. Tik tada žmonija bus atlikusi didžiąją teisingumo misiją. Tai – nelengvas uždavinys, tačiau nusikaltimai žmoniškumui neturi senaties, todėl tenka kantriai tam teismui ruošti. Vilniaus Kongresas – svarbus žingsnis šiame kelyje.

Knyga "Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas" – visų pirma reikšmingo renginio protokolai, dokumentai, rezoliucijos. Bet ne tik žymių pasaulio politikų, dvasininkų, visuomenės veikėjų kalbos, o ir paprastų žmonių parodymai, kupini išminties, taurumo, tikėjimo humanizmu bei amžinosiomis vertybėmis. Todėl šio leidinio apžvalgą tiktų baigti Kongrese pasakytais Taišeto lagerio kalinio Felikso Krasavino (Izraelis) žodžiais: "Tikiu pasipriešinimo žmonių drąsa ir jėga, esu įsitikinęs Dievo pagalba. Tai kilni kova, ir ji turi baigtis pergale."

Birželio 14-ąją Lietuvos žmonės paminėjo Gedulo ir vilties dieną.

Raseinių rajono vadovai taip pat organizavo šios traagiškos sukakties paminėjimą. Deja, tik iš pareigos. Apie tai liudija jų darbai, o ne gražūs žodžiai, nuobodžiai perskaityti iš lapelio. Apmaudu, kad dabartinės Seimo daugumos dėka Valstybės tarnybos įstatymo naujoje redakcijoje priesaikos laisvei ir teisingumui nebeliko.

Raseiniškiai dėkingi savo klebonui V.Dudoniui už aukotas šv. Mišias, pasakytas gilią mintis, kunigui V.Griگانavičiui – už šiltus žodžius, pasakytus prie memo-

Gedulas su viltimi ar be jos?..

rialo politiniams kaliniams ir tremtiniais. Jis LPKTS Raseinių sk. pirmininko A.Vizbaro ir materialiai rėmusios geros valios žmonių dėka atnaujintas ir sutvarkytas. Atnaujinta geležinkelio pabėgių atkarpa, simbolizuojanti kelią, kuriuo dundėjo į Šiaurę belangiai traukiniai, nemažai atlikta ir kitų darbų - atnaujintos medinės skulptūros, užrašai apie komunistų padarytus nusikaltimus. Prie memorialo rinkosi tik politiniai kaliniai ir tremtiniai, rezistentai. Deja, pasigedome rajono sa-

Memorialas Raseiniuose

vivaldybės, mokyklų, spaudos bei kitų institucijų vadovų. Džiugina tik tai, jog memorialą lanko kai kurie mokytojai su mokiniais.

Mūsų ainiams linkime, kad jų gyvenimo tikslas būtų aiškus - Dievui, Lietuvai, žmonėms. O rajono vadovams sakome: mums nereikia jūsų nenuoširdžios užuojautos ir dejonių. Mums reikia tiesos ir teisingumo, pareigos ir pilietinio ugdymo, padorių įstatymų ir nutarimų, kurie stiprintų nepriklausomą Lietuvos iškovojimus. Už tai gyvybę paaukojo mūsų partizanai ir gulagų kankiniai.

**Gražina
KVIETKIENĖ**

Kunigas Stanislovas Pijus Rimkus

Gimė Šilalės raj., Pašlynio vienkiemyje, ūkininko šeimoje. Anksti neteko tėvo. Mokėsi Rietavo progimnazijoje, Švėkšnos "Saulės" gimnazijoje, dalyvavo skautų judėjime. Baigė Telšių kunigų seminariją. Kunigavo Kražiuose. Aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Bolševikams buvo ne paslaptis kunigo veikla – jis viešai pasisakydavo prieš ateizmą.

1940 08 06 kunigas S.P.Rimkus buvo suimtas. Tardymo metu jam buvo pasakyta, jog kova prieš ateiz-

mą - kova prieš komunizmą. 1941-ųjų birželio 22 d. išvežtas į Sibirą. Teisė Oriurburge. 1942 m. gegužės 20 d. sušaudytas. Po mirties kunigui S.P.Rimkui suteiktas Laisvės kovų dalyvio statusas.

Šių metų gegužę sukako 60 metų nuo šios iškilios asmenybės mirties. Šiai sukakčiai paminėti Šilalės raj. Žadeikių sen. Pašlynio vienkiemyje buvo atidengta paminklinė lenta. Kraštiečiai gražiai paminėjo kunigo S.P.Rimkaus atminimą.

Nuotr. kunigas S.P.Rimkus

Nuoširdžiai dėkoju

Teko girdėti ir skaityti "Tremtinys" aštresnių ir švelnesnių priekaištų gerb. Romui Kauniečiui už netikslumus knygoje "Aukštaitijos partizanų takais" (3 dalis). Tik baigiau skaityti šį milžinišką ir kruopštų darbą. Nenoriu ir negaliu vertinti – daug ar mažai pateko netikslumų, bet viena aišku ir negincijama – atliktas didžiulis ir labai reikalingas darbas. Šis darbas reikalingas ne vien mums, kurie esame primirę skaudžias brolių kovas ir žūtis, bet svarbus ir kaip bibliografinė medžiaga, neleidianti iškraipyti istorijos ir apšviesianti ateities kartas.

Nuoširdžiai dėkoju gerb. Romui Kauniečiui už atliktus darbus Tėvynei. Linkiu stiprybės, kantrybės ir sėkmės.

Albinas MISELIS

Dėkingi už parodytą dėmesį

Artėjant Gedulo ir vilties dienai Lietuvos aktyvių ir silpnaregių sąjungos Jurbarko skyriaus taryba pakvietė savo organizacijos narius į minėjimą. Į susitikimą atėjo LPKTS Jurbarko sk. tarybos narys R.Malvicas, sovietinių gulagų pragare išbuvęs net 16 metų. Apie skaudžią tremtinės dalią papasakojo I gr. regėjimo invalidė E.Šimkienė. Tautodailininkė J.Baranauskienė, taip pat regėjimo invalidė, kurios neaplenkė tremtis, parašė atsiminimų knygą "Gyvenimas - mano paukštė".

Dainomis, kurios alsuoja ilgesiu ir meile gimtajam kraštui, baigėsi ši popietė, surengta regėjimo invalidams. Esame dėkingi jos organizatoriams.

Valentinas ČYZAS

Jurbarkas

Kviečiame keliauti

Birželio 29 d. 10 val. - "Per Suvalkus į Žemaitiją". Paukščių ir žvėrių iškamšų, kraštotyros muziejus, Vėrygynės sodyba, partizanų žeminės. Maudynės Dubysos regioniniame parke. Paštuvos žemė. Kaina - 19 Lt.

Birželio 29 d. 6 val. - "Ryga - Saulės krantas". Nemo vandens atrakcionai atvirame baseine Jūrmaloje. Ekskursija po senamiestį. Lido - nacionalinė latvių virtuvė. Akvalandija. Kaina - 52 Lt.

Birželio 30 d. 10 val. - poilsis Kauno marių regioniniame parke. Plauksime laivu. Žaidimai, viktorinos, prizai, maudynės, pirmas bokalas alaus - nemokamai. Kaina - 19 Lt. Vaikams nuolaida.

Keliavusiems į dvi ekskursijas, trečioji - nemokama.

Teirautis tel.: (8-37) 321593, mob. (8-689) 54571, arba 1 kab., Laisvės al. 39, Kaune.

Skelbimai

Birželio 30 d. (sekmadienį) Lazdijuose prisiminsime ir paminėsime žuvusiuosius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

10 - 11.30 val. registracija Lazdijų kultūros namuose (Vilniaus g. 6),

12 - 13.15 val. Šv. Onos bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios,

13 - 14 val. lankysimės Rezistencijos ir tremties muziejuje, Lazdijų kapinėse aplankysime memorialą,

16 - 17 val. kultūros namuose meninė dalis.

Liepos 7 d. kviečiame į Balbieriškio 500-ųjų metų jubiliejinius renginius, kurie prasidės 12 val. šv. Mišiomis.

Laukiami buvę kraštiečiai.

Liepos 3 d. 17 val. Marijampolėje, P.Kriaučiūno bibliotekos salėje (Vytauto g.20), bus pristatoma knyga "Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas". Dalyvaus pagrindiniai Kongreso rengėjai. Bus galima įsigyti šią knygą (kaina - 30 Lt).

Kviečiame dalyvauti.

Liepos 5 d. (penktadienį) Merkinėje bus perlaidojami prie buvusios KGB būstinės iškasti partizanų palaikai. Palaikai bus pašarvoti Merkinės laisvalaikio salėje. 15 val. Merkinės bažnyčioje - šv. Mišios, po kurių palaikus lydėsime į Amžinojo poilsio vietą.

Maloniai kviečiame dalyvauti.

Liepos 6 d. buvusius Irkutsko sr. Tuluno raj. (1949 03 25 tremimo) tremtinius kviečiame į kasmetinį suvažiavimą, kuris įvyks Daugyvenės kultūros istorijos muziejuje-draustinyje (Kleboniškaiai).

Pradžia 10 val. Telefonai pasiteirauti: (8-292) 53789; (8-45) 464443.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Juozas Akucevičius 1913-2002

Gimė Trilaukio k., Pajavonio valsč., Vilkaviškio raj. 1948 m. ištremtas į Krasnojarsko kr., Mansko raj., Unguto miškų pramonės ūkj. Dirbo staliumi. Sukūrė šeimą, užaugino 2 dukras. Į Lietuvą grįžo 1963 m. lki pensijos dirbo staliumi. Palaidotas Jurbarko kapinėse. Užjaučiame šeimą ir artimuosius.

LPKTS Jurbarko skyrius

Adomas Astrauskas 1908-2002

Gimė Marijampolės valsč., Kalvarijos m., ūkininko šeimoje. 1929-1931 m. tarnavo Marijampolės 9-ame pulke. 1940 m. vedė M.Kliučiuotę, sulaukė 2 sūnų ir dukros. 1948 m. su šeima ištremtas į Alzamajaus raj. 1957 m. grįžo į Lietuvą, gyveno Kalvarijoje. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Marijampolės skyriaus taryba, Kalvarijos poskyris

Algirdas Šileikis 1932-2002

Gimė Ignalinos raj., Serapiniškės k. 1949 m. su tėvais ištremtas į Irkutsko sr., Zalarinsko raj., Sortik kolūkj. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Dirbo Dūkšto MSV, kuro aparatūros gamykloje tekintoju.

Palaidotas Pažemiškio kapinėse. Užjaučiame žmoną, dukras.

LPKTS Ignalinos sk. taryba

Elena Strikaitytė-Racevičienė 1928-2002

Gimė Telšių apskr., Nevarėnų valsč., ūkininko šeimoje. 1948 05 22 su tėvais išvežta į Krasnojarsko kr., Ilansko raj. Ištekdėjo už tremtinio, užaugino 2 sūnus. 1960 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno tėvų sodyboje. Buvo aktyvi LPKTS Telšių sk. narė.

Palaidota Nevarėnuose šalia vyro. Nuoširdžiai užjaučiame sūnus ir gimines.

LPKTS Telšių sk. taryba

Ona Sorakaitė-Kučinskienė 1923-2002

Gimė Lazdijų raj., Miškinų k. 1946 m. ištremta į Sverdlovsko sr., Čeriomuchovo gyv. 1954 m. ištekėjo už tremtinio Stasio. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno Kalvarijos mst. Užaugino 2 dukras ir sūnų.

Palaidota Kalvarijos kapinėse. Užjaučiame artimuosius.

LPKTS Marijampolės sk. Kalvarijos poskyris

Gediminas Kučinskas 1934-2002

Gimė Božių k., Kupiškio rajone. 1948 m. su šeima ištremtas į Irkutsko sr., Nižnij-Udinsko rajoną. Tremtyje vedė. Užaugino du vaikus. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Mirus pirmajai žmonai, vedė antrą kartą - tremtinę Ireną Ladygienę.

LPKTS Panevėžio sk. narys nuo 1994 metų. Nuoširdžiai užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LPKTS Panevėžio skyrius